BIBLIOTECA ASOCIAȚIUNII SIBIIU

Anul al 57-lea
10 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 202 Joi 25 Iulie 1940
10 Pagini
P IIII

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE
IN ȚARĂ
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORIILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
și UNIV. LITERAR câte 220 lei
UNIV.-SPORT
500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

GRIJA CEA MARE

Anul acesta se anunță încărcat de mari greutăți pentru toate popoarele europene, beligerante și nebeligerante. Prelungirea războiului le obligă cel puțin la menținerea, dacă nu la sporirea cheltuelilor cu caracter militar, în timp ce sfera de activitate economică se îngustează atât pe piețele naționale, cât și în raporturile de la țară la țară. Un punct agravant al situației generale europene îl constitue recolta submediocră din anul acesta, atât în țările importatoare cât și în cele exportatoare, mai ales din sectorul dunărean și balcanic. Chiar în ani de producție agricolă normală, agricultura europeană nu izbutea să acopere în întregime necesitățile de consum ale continentului, în cât pentru aproape jumătate și uneori mai mult, deficitul era acoperit cu produse agricole importate de peste Ocean.

E ușor de stabilit cât de mari sunt greutățile și problemele ce se ridică în fața Statelor europene astăzi, când pe deoparte recolta din anul acesta se anunță deficitară chiar pentru țările de export agricol, iar disponibilitățile rămase din recoltele anterioare sunt aproape pretutindeni istovite, și când, pe de altă parte, posibilitățile importului și transportului din celelalte continente sunt aproape cu desăvârșire înlăturate.

Strâmtorarea a și început să se simtă ; spectrul foamei, cu rânjetul mizeriei și al lipsurilor de tot soiul, a început ,să tortureze viața popoarelor și conștiința conducătorilor mai ales din țările pe care rigorile războiului le-au izolat de centrele firești de aprovizionare.

Poate că nu puțin a tras în cumpăna hotărîrii recente a celor trei state baltice, de a se încorpora în sistemul politic și în spațiul vital al Uniunii sovietice, tocmai izolarea economică, cu stările de lipsă și de mizerie, la care le-a condamnat prelungirea războiului ,cu perspective din ce în ce mai întunecate pentru populațiile respective.

Din fericire, țara noastră—și în situații aproape similare ar fi și celelalte țări agricole din bazinul dunărean și din Balcani — este până acum apărată de asemenea perspective, pentrucă, de bine de rău, chiar cu producția slabă din anul acesta, n'am putea fi expuși foametei.

Dar pentru aceasta se cer cel puțin două condiții :

Intâi, ca toate sforțările să fie serios concentrate în direcția strângerii recoltei, treieratului și transportului păioaselor ,cum și a desăvârșirii muncilor agricole în timp util pentru toate celelalte culturi (rărit, prașilă, ogorit pentru însămânțările de toamnă, etc.).

Al doilea, ca măsuri tot atât de serioase să fie din vreme luate în vederea raționalizării consumului, întrebuințând cu cea mai mare socoteală rezervele pe care ni le oferă recolta, astfel ca nevoile stringente ale populației din toate regiunile — chiar și din cele cu producție puternic deficitară — să fie la timp și complet îndestulate.

Măcar de data aceasta ar fi momentul să organizăm un serviciu statistic minuțios și de o exactitate bine verificată cu privire la stocurile rămase din recoltele precedente, la cuantumul producției din anul în curs și la nevoile stricte ce se cer acoperite pentru armată și pentru populația civilă.

Aceeași inventariere precisă se cere și pentru toate celelalte produse legate de economia agricolă: vite, porci, păsări, brânzeturi, unt, untură, lemne, etc.

Fără cunoașterea matematică, minuțioasă, a rezervelor pe care putem conta și a nevoilor ce se cer satisfăcute, orice încercare de asigurare a consumului intern și, eventual, de fixare a posibilităților de export, ne va expune fatal la rezultate aventuroase.

Nu risipi și nu arunca pâinea. Nu risipi produsele alimentare. Faci o economie pentru tine și o faptă bună pentru patria ta.

RELAȚIILE DINTRE STATELE UNITE ȘI FRANȚA RĂMÂN NESCHIMBATE

New-York 22 (Rador). — Corespondentul agenției „Reuter" anunță:

D. Bullitt a declarat astăzi ziariștilor că relațiile dintre guvernul Statelor Unite și guvernul Petain sunt „exact aceleași" ca cele ce existau între Statele Unite și vechiul regim francez.

D-sa a declarat apoi că nu s'a pus de loc chestiunea recunoașterei guvernului Petain, pentrucă „nu am rupt niciodată relațiile cu Franța".

PRINȚUL KONOYE A PREZENTAT IMPĂRATULUI LISTA CABINETULUI JAPONEZ

Tokio, 22 (Rador). — Prințul Konoye a prezentat Impăratului lista membrilor noului guvern.

Impăratul a aprobat această listă.

*

Tokio, 22 (Rador). — Generalul Hata, ministrul de război din guvernul demisionat, a fost numit membru al consiliului suprem de război.

In locul generalului Tojo, ministru de război în actualul guvern, a fost numit inspector general al armatei și aviației generalul Hobun Yamashita.

CE SE ÎNȚELEGE PRIN TRANSILVANIA

In numărul cu data de 14 Iulie a. c. Journal de Genève a publicat un articol privitor la Transilvania cu date statistice greșite privitoare la populația sa.

După acea statistică, în Transilvania noastră ar fi numai 2.700.000 de Români și 1.700.000 locuitori aparținând minorităților etnice.

In urma unei comunicări făcute de ministrul României din Berna, Journal de Genève a rectificat datele statistice, după rezultatele recensământului nostru din 1930, care și acesta a prezentat erori și lacune, în ce privește repartiția populației pe neamuri.

Așa de ex. câteva sute de mii de Secui au fost trecuți în grupul minoritar maghiar fără să se țină seama de caracteristica lor etnică, de trecutul lor, de dispozițiile tratatului dela Trianon relative la ei, ca și de numărul destul de mare al celor de origină românească și de religie ortodoxă, ce au fost secuizați în ultimele decenii, în urma punerii în aplicare a faimosului plan secret de maghiarizare a Românilor din Transilvania. De asemenea, mulți evrei au fost trecuți, după propria lor declarație, în rândurile maghiarilor. Dacă s'ar face un recensământ al populației din Transilvania și Banat, pe baze științifice și prin controlul sever al originei etnice a locuitorilor, de sigur că numărul Românilor va fi mai mare, iar al Maghiarilor și Secuilor mai mic.

„Journal de Genève", după ce a înregistrat datele statistice ale recensământului nostru din 1930, cu privire la ansamblul teritoriilor ce au aparținut până la 1918 Ungariei și au fost alipite apoi României, spune că Dictionnaire diplomatique a înregistrat în teritoriul „ce se numește Transilvania din acest ansamblu", 2.600.000 locuitori; iar Larousse du XX-e siècle, în același teritoriu, 2.800.000 locuitori. Iată încă o dovadă de lipsa de informații precise, în străinătate, relative la Transilvania actuală.

Este adevărat, că dela 1867 și până la 1918 prin Transilvania s'a înțeles numai platoul dintre munții Carpați și Apuseni; dar mai înainte Transilvania a cuprins și teritoriile românești învecinate. Maramureșul a făcut parte din principatul Transilvaniei dela 1556 până la 1773, când a fost anexat de Ungaria.

Frontiera de vest a Transilvaniei în acea epocă s'a întins până la Oradea. Intr'un document din 1684, Oradea este trecută ca cetate de graniță între Transilvania și Ungaria.

Tinuturile Zarandului, Crasnei, Solnocului (de mijloc) și Chioarul, sub denumirea latină administrativă de „Partes reaplicatae", au făcut și ele parte din principatul Transilvaniei, până în anul 1861, când, forțat și împotriva voinței Românilor, au fost anexate de Ungaria.

Tinutul românesc al Aradului, până la 1733, a făcut și el parte din principatul Transilvaniei; iar în acel an a fost anexat de Ungaria.

Așa că, numirea de astăzi, „Transilvania", ce s'a dat ansamblului teritoriului cuprins între Carpați și frontiera de vest, corespunde, atât din punctul de vedere etnic — ca ținut românesc — cât și din punctul de vedere istoric, cu Transilvania autonomă, sau independentă, de-acum câteva veacuri.

R. SEIȘANU

IN CONVALESCENȚĂ

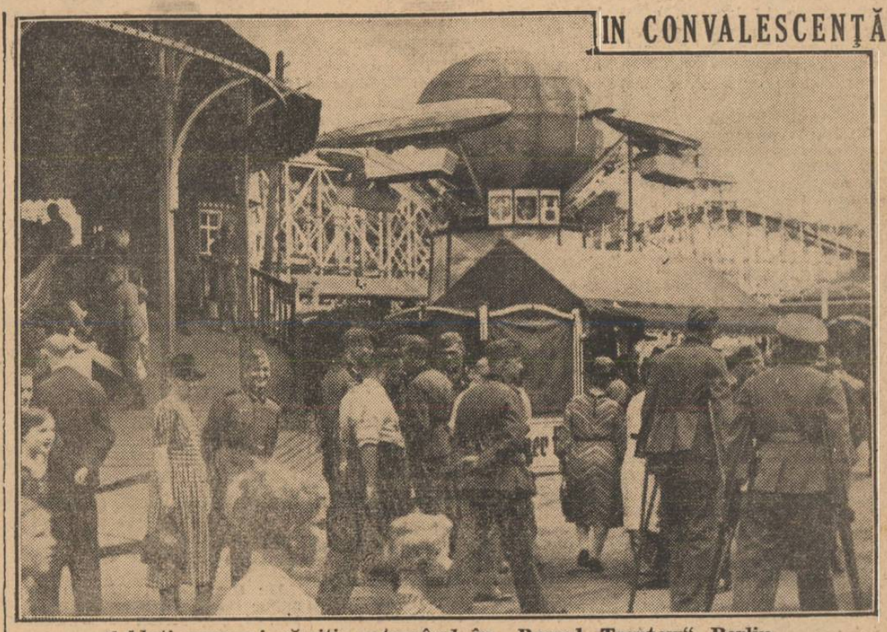

Soldați germani, răniți, petrecând în „Parcul Treptow" - Berlin.

O REZOLUȚIE A POPULAȚIEI DIN CONGO BELGIAN

Londra, 22 (Rador). — *Agenția „Reuter" anunță din Elizabethville (Congo) :*

Intr'o cuvântare ținută la radio cu prilejul sărbătorii naționale belgiene, guvernatorul general Ryckmans a exprimat hotărîrea neclintită a celor din Congo belgian de a rămâne alături de Marea Britanie până la victoria definitivă. Congo belgian va pune toate resursele, armata și materiile sale prime la dispoziția Marei Britanii, pentru a participa la eliberarea Belgiei.

LUPTA CONTRA FRANCMASONERIEI IN IUGOSLAVIA

Belgrad, 22 (Telegraph Orient). — Ziarul oficios „Vreme" publică un articol de fond în care frncmasoneria este atacată în termeni foarte violenți. Este primul caz că presa iugoslavă atacă francmasoneria, iar articolul este considerat ca semnul pentru orientarea nouă în viața de stat a Iugoslaviei. Se așteaptă în curând măsuri generale împotriva acestei instituțiuni.

ATAȘATUL MILITAR AL IRANULUI LA BERNA A FOST ASASINAT

Berna, 22 (Rador). — Corespondentul agenției „Stefani" anunță următoarele:

Atașatul militar a Iranului, colonelul Sadg Sheibay, care era și șeful misiunei iraniene la Berna, a fost asasinat în biuroul său de către un căpitan care în urmă s'a sinucis.

A mai fost rănit un maior de către asasin, din fericire însă nu grav.

Atentatorul ar fi fost o persoană cu purtări rele și se pare că crima a fost comisă sub amenințarea că va fi repatriat.

PRESA ITALIANĂ DESPRE ATITUDINEA ANGLIEI

E POSIBILĂ O LOVITURĂ PARLAMENTARĂ ȘI RETRAGEREA D-LUI CHURCHILL?

Dela corespondentul nostru particular

Roma, 22 Iulie

Ziarele italiene sunt încă pline de răsunetul discursului Cancelarului Hitler din Reichstag. Se relevă că el a găsit aici o aprobare generală.

In ceeace privește primele reacțiuni engleze, după cum ele apar în ziare, se spune că nimic nu s'a schimbat din atitudinea intransigentă și războinică bine cunoscută a guvernului din Londra. De aceea, se prevede că declarațiile, pe care le va face astă seară lordul Halifax, nu vor aduce nicio schimbare a situației.

După vestile sosite aici și pe care le dăm cu titlu de cronică, nu este exclus ca în 24 de ore să se dea o mare lovitură în Anglia. Printr'o manevră parlamentară, se va face ca d. Churchill să se retragă din viața politică. Deși nu se vorbește prea mult despre aceasta, el își va părăsi postul ca o consecință a discursului cancelarului Hitler.

De altfel, mâine, Marți, lordul Kingsley Wood va prezenta aprobării Camerei un bilanț dezastruos. După zece săptămâni de guvernământ a cabinetului Churchill și după dezastre politice și militare, membrii Camerei Comunelor vor trebui să găsească modalitatea de a acoperi deficitul financiar, care se ridică la suma de 1 miliard 432 milioane lire sterline, reprezentat de diferența între venituri și cheltuile de război.

Camera ar putea să refuze propunerile financiare ale lordului Wood și să constrângă guvernul să-și dea demisia, iar noul guvern ce s'ar forma ar putea, deci, să accepte propunerea Fuehrerului.

Cu toate aceste știri, cercurile politice italiene nu sunt încă convinse de posibilitatea pocăirii Angiei.

*

In ceeace privește atitudinea britanică, se crede că au avut influență și cuvintele d-lui Roosevelt din ultimele sale declarații, astfel că se confirmă în totul cele scrise de presa germană că, dacă distrugerea Angliei se va întâmpla, o parte de responsabilitate o va avea și d. Roosevelt. In orice caz, cercurile politice cred că, oricum s'ar desfășura evenimentele, Europa democratică este distrusă și că nimeni nu va putea opri victoria și realitatea constructivă a Axei.

*

Presa italiană scoate în relief telegramele schimbate între Duce și Fuehrer. Ele sunt considerate ca o pecete a istoricului discurs din Reichstag, discurs care închide prima fază a războiului și care constitue o introducere la o nouă pagină a istoriei scrisă acum de puterile Axei.

Această presă, comentând telegramele, spune că ele sunt un nou pact de sinceră prietenie și colaborare și că nimeni nu va putea opri ca sforțarea comună a puterilor Axei să dea o nouă Europă bazată pe principii de adevărată dreptate.

E. C.

SUPERIORITATEA PUTERILOR AXEI FAȚĂ DE ANGLIA

Roma, 22 (Rador). — Redactorul diplomatic al agenției „Stefani" anunță că generalul cavaler Von Pohl însărcinat cu remiterea unui tren blindat oferit de Fuhrer-ul Cancelar, Ducelui, a declarat că „viața Ducelui este prețioasă atât pentru poporul italian, cât și pentru națiunea germană".

Aceste cuvinte au o înaltă semnificație morală.

Pe când coaliția în contra axei a fost zdrobită în război, solidaritatea italo-germană s'a consolidat adânc în sentimentul celor două popoare. Această solidaritate operează nu numai pe plan politic și militar, dar ea și trăește în conștiința celor două mari națiuni.

Ducele în mesagiul său către Fuehrer a repetat declarațiunea pe care o mai făcuse în memorabila cuvântare ținută la Berlin : „Italia va merge alături de Germania până la victorie". Iar Fuehrer-ul în răspunsul ce a dat Ducelui a afirmat că Italia fascistă și Germania național-socialistă vor câștiga prin victorie libertatea celor două popoare. Realitatea forțelor și a situațiilor dau această certitudine de victorie.

In primăvara anului 1939 clasa diriguitoare britanică, prin propagandă și conrupție, încercase să realizeze un mare plan de încercuire a puterilor axei.

Astăzi Germania de la Capul Nord și până în Pirinei, blochează și amenință coastele britanice, în timp ce forțele aero-navale italiene de la canalul Siciliei și până la Marea Roșie, blochează flota britanică de răsărit.

Germania dispune astăzi de cele mai mari fabrici de arme din Europa, în care intră și cele din Cehoslovacia, Belgia și Franța, pe cari plutocrația engleză le finanțase.

Uzinele britanice sunt dimpotrivă supuse zilnic din ce în ce mai mult, inexorabilului bombardament al forțelor aeriene superioare germane, în timp ce aviația italiană reînoește atacurile sale împotriva șantierelor navale de la Gibraltar, Malta și Alexandria.

Poporul englez, sclav al unei caste plutocratice nesincere, nu este în măsură să-și dea seama de această realitate, iar d. Churchill a interzis reproducerea textului integral al discursului Fuehrer-ului în presa britanică.

Dar aceasta nu schimbă situația reală a forțelor în Europa.

Axa, — conchide redactorul diplomatic al agenției „Stefani", — este absolut superioară și va merge până la capăt, eliberând Europa de pirateria britanică.

LORDUL HALIFAX RĂSPUNDE CANCELARULUI HITLER

Londra, 22 (Rador). — Agenția „Reuter" transmite:

Intr'un discurs rostit Luni seara la radio, lordul Halifax, ministrul afacerilor străine, a răspuns următoarele cancelarului Hitler:

Mulți din dv. vor fi citit acum două zile discursul în care cancelarul Hitler a făcut apel la Marea Britanie spre a capitula în fața voinței sale.

Nu vă voi face să pierdeți timpul vorbind despre alterările aduse de el mai fiecărui principal eveniment dela începerea războiului.

Cancelarul Hitler a spus că nu dorește câtuși de puțin să distrugă imperiul britanic, dar în discursul său nu a fost nici o sugestie în sensul că pacea trebue să fie bazată pe justiție și nici un cuvânt admițând că celelalte națiuni ale Europei au dreptul să decidă de propria lor soartă, principiu pe care cancelarul Hitler l-a invocat de atâtea ori pentru germani.

Singurul său apel a fost adresat instinctului josnic de teamă și singurele sale argumente au fost amenințările.

Tăcerea sa cu privire la viitorul națiunlor, care, sub un fals pretext sau sub altul, el le-a subjugat, este semnificativ.

Este absolut evident cel puțin că cea mai mare parte a lumii a citit prost discursul său. Tabloul Europei, făcut de d-sa, este tabloul unei Germanii acționând ca un stăpân al acelor popoare pe care le-a lipsit, rând pe rând, de libertate.

Tabloul nostru, trasat odată mai mult în linii îndrăsnețe de președintele Statelor Unite și de generalul Smuts, este foarte diferit. La un loc cu ei, noi privim Europa ca o asociație liberă de state independente și, în baza acestui contract, noi rămânem nepăsători în fața amenințărilor.

IN ANGLIA DOMNEȘTE SPIRITUL UNEI HOTĂRÎRI DE NECLINTIT

Cancelarul Hitler a lăsat acum să se înțeleagă clar că se pregătește să îndrepte toată greutatea puterii germane contra Regatului Unit. Deaceea, în fiecare parte a Marii Britanii, în marile orașe, ca și în satele cele mai îndepărtate, nu există decât un spirit: spiritul unei hotăriri de neclintit.

Nici o persoană nu se îndoește că, dacă cancelarul Hitler ar reuși aceasta ar însemna sfârșitul — pentru mulți alții în afară de noi — a tuturor acestor lucruri, care după cum spunem, fac ca viața să merite a fi trăită.

Ne dăm seama că lupta ar putea să ne coste totul, dar, tocmai pentrucă lucrurile pe care le apărăm sunt demne de orice sacrificiu, este un nobil privilegiu de a fi apărătorii unor lucruri atât de prețioase.

Nu am voit nici odată războiul. Desigur, nimeni aci nu vrea ca războiul să continue mai mult decât este necesar.

CE INTELEGE ANGLIA PRIN LUPTA PENTRU LIBERTATE

Ce înțelegem atunci când spunem că luptăm pentru libertate? Vrem să fim în stare să trăim propria noastră viață, așa cum ne place, și de a nu trebui să privim peste umerii noștri tot timpul pentru a vedea dacă poliția secretă germană ne ascultă. Vrem să iubim pe Dumnezeu așa cum ne place și această libertate religioasă, bazată pe conștiință, nu este un lucru pe care îl puteți da pe mâna oricui.

In Germania, oamenii și-au dat conștiința cancelarului Hitler, astfel încât ei au devenit mașini, executând pur și simplu ordinele fără de a se trudi să vadă dacă sunt juste sau injuste și care a fost efectul produs asupra conducătorului lor,

La început, când a luat conducerea țării, cancelarul Hitler s'a trudit să explice că țelurile sale erau strict limitate. El se preocupa doar de buna stare a Germaniei și nu avea nici o revendicare contra vecinilor săi.

Dar pofta sa a crescut și, astăzi, el își asumă rolul de protector suprem. Noi îl și vedem pe cale de a guverna prin intermediul unor creaturi, umbre șterse ale sale, pe care el le-a stabilit în Europa Centrală și de nord. Mai la sud, Ducele Mussolini, îmbătat de triumfurile sale contra Franței, țară pe care nu a combătut-o, ar putea să aibă un rol de stăpân într'o Mediterană, pe care el nu a cucerit-o.

Pentru cancelarul Hitler, forța a devenit regula finală a destinelor oamenilor și națiunilor.

Germania are forța. Deci Germania singură trebue să hotărască cum națiunile vor trăi împreună.

Ce importă dacă ele nu-l iubesc pe Fuehrer? După părerea lui, omul este o ființă plăpândă, slabă și făcută spre a asculta și a învăța repede să se supună stăpânului ei. După cancelarul Hitler, respectarea vechii mode a cuvântului dat este un semn de o constituție slabă și nedemnă de spiritele unor stăpâni robuști. El nu ar îngădui absurdități cu privire la egalitatea în fața legii, care este o insultă adusă rațiunii și statului atotputernic. Reaua credință, cruzimea, crima au devenit juste prin faptul că au fost ordonate de național-socialism. Aceasta este o provocare fundamentală din partea lui Anticrist, pe care avem datoria, în calitate de creștini, să o combatem cu toată forța noastră.

Popoarele din Communwealthul britanic, împreună cu toți cei cari iubesc adevărul, justiția și libertatea, nu vor accepta niciodată această lume nouă a cancelarului Hitler.

Oameni liberi, iar nu sclavi; națiuni libere, iar nu vasale ale Germaniei; o comunitate de națiuni, cooperând în mod liber pentru binele tuturor. — aceste lucruri sunt pilonii nouei ordini, o ordine mai bună, pe care poporul britanic dorește să o vadă înfăptuindu-se. Eu sper că țara noastră, care duce astăzi lupta spre a împiedica tragedia umană nemăsurată pe care victoria cancelarului Hitler ar însemna-o, va fi cea care va arăta calea tuturor popoarelor spre o viață mai bună. Trebue să avem curaj atunci când luăm în considerare viitorul.

Cancelarul Hitler poate să implânte drapelul cu svastica ori unde va voi, dar, afară numai dacă va putea să sape forța Marei Britanii, bazele imperiului său sunt clădite pe nisip. In inimele lor, popoarele, pe care le-a doborât, nu-i pot fi recunoscătoare și se roagă ca atacurile sale să se sfărâme de apărarea insulei noastre, care este ca o fortăreață. Ele așteaptă cu nerăbdare ziua în care vor izbuceni și vor înapoia lovitură pentru lovitură .

De bună seamă, noi nu le vom dezamăgi. Atunci va veni clipa reglementării finale a conturilor, când proectele cancelarului Hitler cu privire la Europa vor fi prefăcute în bucăți de pasiunea de neînvins a omului pentru libertate.

Dincolo de frontierele Europei, peste marele Ocean Atlantic, se află națiuni puternice, care privesc opera sa cu o ură mereu crescândă. Poporul Statelor Unite nu și-a construit un nou cămin spre a-l ceda altuia. El și-a dat seama că viziunea lui este strâmtă și deformantă. El vede că Evanghelia lui este Evanghelia urii, că politica sa este politica forței brutale, că mesagiul său către omenire este o înlănțuire a spiritului uman într'o strâșnicie de neimblânzit.

Putem prinde curaj știind bine că acest mare popor se roagă pentru victoria noastră împotriva sa și a metodelor sale, cu tot atâta ardoare ca și oricare alta dintre recentele sale victime.

Fundamentele țării în care trăește poporul american, ca și ale noastre, au fost săpate în sufletele a religiei și a credinței în Dumnezeu. Noi și marile noastre dominioane de peste Mare rezistăm solid și vom continua să rezistăm solid în fața forțelor răului. Vom merge înainte, având în față mereu în mod limpede măreția și primejdiile misiunii noastre, dar întăriți de credința prin care, cu ajutorul lui Dumnezeu, noi vom învinge".

DE PAZĂ...

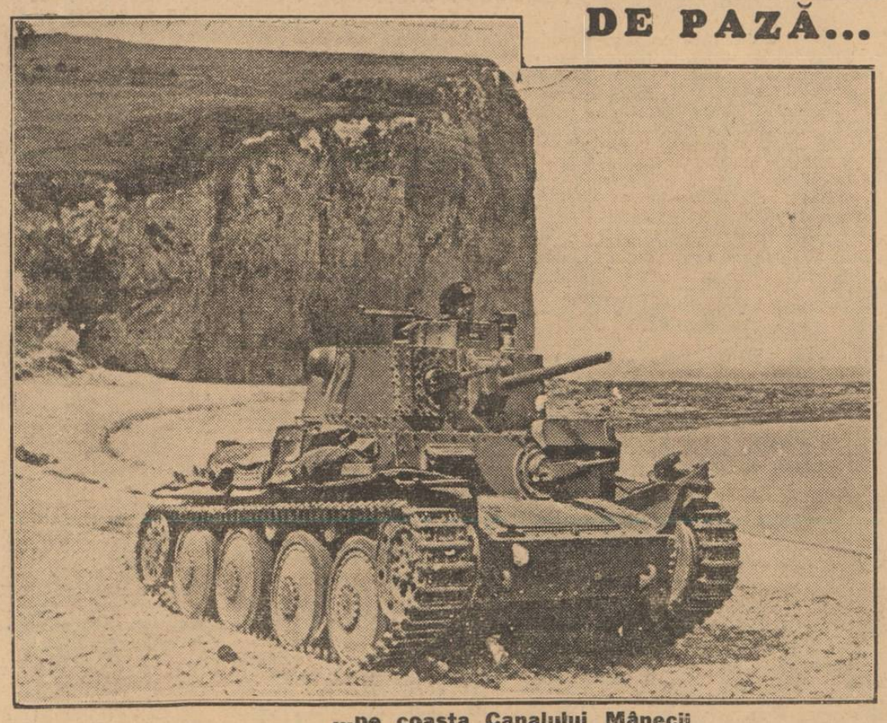

...pe coasta Canalului Mânecii

Citiți în corpul ziarului declarațiile d-lui Cordell Hull făcute la Conferința pan-americană dela Havana

Un protest contra atitudinii Angliei față de Franța

Vichy, 22 (Rador). — Agenția „Havas" transmite:

Pierre Chevrillon, nepotul lui Taine și fiul academicianului André Chevrillon, și care, ca și cei doi înaintași ai săi, este unul din scriitorii francezi cari au arătat foarte multă simpatie pentru Anglia, scrie următoarele în „Action Française":

„Prin ce faliment al educației și prin ce abatere de la principiile cele mai naturale a putut oare Anglia să ajungă a săvârși un act care seamănă mult cu o sinucidere morală și spirituală: atacarea, cu cele mai puternice cuirasate și cu aviația navală, a unei escadre ce aparținea Franței învinse și care conform convențiilor de armistițiu se afla ancorată și în neputință de a se apăra?"

Argumentele ce se aduc în favoarea acestui act — continuă Pierre Chevrillon — sunt o ofensă, fiindcă ele pun la îndoială onoarea franceză mai mult încă decât cuvântul dat de Germania. Au crezut oare cei de la Londra că echipagiile franceze ar sta la gânduri să scufunde singure vasele lor în cazul când învingătorul și-ar fi călcat făgăduiala și ar fi încercat să pună mâna pe vapoarele noastre? Este o bănuială care nu s'ar fi putut justifica decât în cazul de neconceput când Franța ar fi trădat; este o îndoială care degradează pe cel ce o concepe, după ce Franța, rămasă aproape singură în lupta comună, a luptat până la sleirea totală și s'a jertfit chiar dincolo de luptă, acceptând condiții mai severe numai pentru a se asigura că flota sa nu va fi întrebuințată contra fostului său aliat. Nu putem crede că Anglia cea adevărată a putut trage cu tunul în marinarii de la Dunkerque după o lună de la jertfa pe care aceștia marinari o făcuseră pentru Anglia.